

PAKIET MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH

do kształcenia na odległość

– edukacja wczesnoszkolna (muzyczna), szkoła podstawowa

Projekt „Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Materiał opracowany w ramach grantu przez Radomski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Radomiu

SCENARIUSZ nr 1

(do wykorzystania podczas zajęć trwających jednorazowo 45 minut, zarówno w warunkach stacjonarnych – wykorzystanie np. tablicy interaktywnej – jak też w warunkach pracy zdalnej udostępnienie materiału dla każdego dziecka lub praca z grupą bezpośrednio na platformie zpe)

Edukacja muzyczna

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA: klasy III szkoły podstawowej

- w zależności od wieku, możliwości oraz zainteresowań grupy, zaproponowane ćwiczenia można wykorzystać jednorazowo, lub wracać do zabaw i ćwiczeń, które dzieci polubią

- możliwa jest modyfikacja – wykorzystanie przez nauczyciela całości materiału lub wybranych propozycji ćwiczeń zamieszczonych w scenariuszu.

PROWADZONYCH PRZEZ: Nauczyciela wiodącego i/lub nauczyciela muzyki

TEMAT: Mały Frycek – Wielki Fryderyk

CELE KSZTAŁCENIA:

CEL OGÓLNY: przygotowanie świadomych odbiorców i uczestników kultury muzycznej.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1/ w odniesieniu do **fizycznego obszaru rozwoju dziecka**

- rozwinięcie umiejętności wykorzystania własnej aktywności ruchowej w artystycznej sferze działalności człowieka

2/ w odniesieniu do **emocjonalnego obszaru rozwoju dziecka**

- rozwinięcie umiejętności przedstawiania swych emocji i uczuć przy pomocy różnorodnych artystycznych form wyrazu

3/ w odniesieniu do **społecznego obszaru rozwoju dziecka**

- rozwinięcie świadomości wartości uznanych przez środowisko domowe, szkolne, lokalne i narodowe

4/ w odniesieniu do **poznawczego obszaru rozwoju dziecka**

- kształtowanie umiejętności samodzielnego, refleksyjnego, logicznego, krytycznego i twórczego myślenia,
- rozwinięcie umiejętności uczestnictwa w kulturze oraz wyrażania swych spostrzeżeń i przeżyć za pomocą plastycznych i muzycznych środków wyrazu,
- rozwinięcie umiejętności aktywnej percepcji muzyki ilustrowanej opowiadaną historią

TREŚCI NAUCZANIA

- słuchanie muzyki w połączeniu z aktywnością ruchową, gestami dźwiękotwórczymi: klaskanie, pstrykanie, tupanie, uderzanie o uda,
- rozróżnianie dźwięków muzyki, np. wysokie – niskie, długie – krótkie, ciche – głośne; rozróżnianie i nazywanie wybranych instrumentów muzycznych,
- formułowanie odpowiedzi na zadane pytanie oraz formułowanie przez dzieci krótkich pytań związanych z tematem zajęć,
- rozróżnianie na podstawie słuchanego utworu muzyki: smutnej, wesołej, skocznej,
- interpretowanie ruchem schematów rytmicznych,
- wykonywanie akompaniamentu do śpiewu, stosowanie gestów dźwiękotwórczych,

PRZEWIDYWANE EFEKTY

Uczestnicząc w zajęciach, dziecko:

- rozwinięcie umiejętności wykorzystania własnej aktywności ruchowej w artystycznej sferze działalności człowieka
- rozwinięcie umiejętności komunikacyjne werbalne i pozawerbalne,
- rozwinięcie umiejętności przedstawiania swych emocji i uczuć przy pomocy różnorodnych artystycznych form wyrazu,
- rozwinięcie świadomości wartości uznanych przez środowisko domowe, szkolne, lokalne i narodowe,

- rozwinięciem umiejętności formułowania odpowiedzi na zadane pytanie oraz formułowania krótkich pytań odnośnie tematu,
- rozwinięciem umiejętności samodzielnego, refleksyjnego, logicznego, krytycznego i twórczego myślenia,
- rozwinięciem umiejętności uczestnictwa w kulturze oraz wyrażania swoich spostrzeżeń i przeżyć za pomocą plastycznych i muzycznych środków wyrazu,
- rozwinięciem umiejętności aktywnej percepcji muzyki ilustrowanej opowiadaną historią
- rozwinięciem spostrzegawczości, koncentrację;

METODY PRACY

- oglądowa (prezentacja ilustracji, zdjęć, fragm. filmu, ćwiczenia interaktywne)
- słowna (ćwiczenia percepcyjne, wyjaśnienia pojęć, objaśnienia ćwiczeń, instrukcje do zadań)
- czynna (zabawy ruchowe, wykorzystywanie gestów dźwiękotwórczych, ćwiczenia interaktywne);

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- ćwiczenia interaktywne,
- materiał audio: film edukacyjny (fragm.), nagrania utworów muzycznych,

PRZEWIDYWANY CZAS: 45 minut

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

CZEŚĆ WSTĘPNA

1. Powitanie dzieci. Rozpoczynając zajęcia można wykorzystać np. rymowanek – wylicznankę adekwatną do rozpoczynających się zajęć z edukacji muzycznej:
  - Umiem klaskać: raz, dwa, trzy! (dzieci trzy razy klaszczą w dłonie)
  - Umiem śpiewać: fa, sol, mi! (dzieci śpiewają trzy nazwy dźwięków w dowolny sposób lub z pomocą nauczyciela grającego na instrumencie trzy dźwięki solmizacyjne zgodne z ich brzmieniem)
  - Raz obracam się z przytupem (każde dziecko wykonuje obrót, który kończy dwoma mocnymi tupnięciami na przemian nogą lewą i prawą)

- Słucham uchem a nie brzuchem! (dzieci najpierw łapią się za uszy, następnie głaszczą swoje brzuszki łagodnym, kolistym ruchem)

[autor: Katarzyna Ziomek] (ok. 2 minuty)

2. Wprowadzenie dzieci w temat zajęć. Nauczyciel w formie pogadanki opowiada o dzieciństwie Fryderyka Chopina. Zadaje dzieciom pytania związane z kompozytorem, zaczynając od najprostszych, np.: Czy może któreś z dzieci zna kolegę o imieniu Fryderyk? Czy dzieci słyszały nazwisko Chopin? Czy może któreś z dzieci gra na fortepianie? – (tak – Fryderyk też grał; nie – to bardzo ciekawy instrument, Fryderyk bardzo chętnie uczył się na nim grać); A może dzieci znają kogoś dorosłego, kto gra na fortepianie? Jak się gra na tym instrumencie, czy ktoś może zilustrować tę czynność ruchem? Wyjaśnienie, że bohaterem dzisiejszych zajęć będzie właśnie fryderyk Chopin, którego w dzieciństwie, rodzice nazywali Fryckiem. (Ok 4 min.)

CZĘŚĆ WŁAŚCIWA

ZAJĘCIA NR 1

1. Przedstawienie przez nauczyciela fragmentu filmu edukacyjnego „Warszawa Chopina” https://www.youtube.com/watch?v=s2_coVXj9bl&t=837s

(początek: 0'13" - koniec 7'43") [dostęp 23.04.2022]

Po obejrzeniu fragmentu filmu nauczyciel sprawdza, co dzieci zapamiętały o małym Fryderyku, Runda pytań:

- Jak nazywała się miejscowość, w której Fryderyk się urodził?
[Żelazowa Wola]
- Jak mieli na imię mama i tata Fryderyka? [Justyna, Mikołaj]
- Ile Fryderyk miał siostr? [trzy]
- Czy pamiętacie jakie były ich imiona? [Ludwika, Emilia, Izabela]
- Czy pamiętacie w jakim mieście Fryderyk spędził dzieciństwo i młodość? [Warszawa]
- Jak nazywa się polski region, którego stolicą jest Warszawa?
[Mazowsze]
- Czy zapamiętaliście, na jakim instrumencie uczył się grać Frycek?
[fortepian]

- Czy potraficie pokazać rękami, jak układały się dłonie i palce Frycka?
[nauczyciel prosi, by dzieci w powietrzu wysunęły do przodu ręce i naśladowały palcami uderzenie w klawisze fortepianu] (ok. 9 min.)
2. Prośba, by do odtwarzanej muzyki, dzieci „zagrały” przed sobą w powietrzu, trzymając ręce tak, jakby układały je na klawiaturze, poruszając palcami tak, jakby każdy palec naciskał klawisz. Ćwiczenie percepcji z ruchem: Fryderyk Chopin – „Polonez g-moll” (fragm. początek 0’11” – zakończenie 0’55”) <https://www.youtube.com/watch?v=A-4xdnCFf30> (ok. 3 min.) [dostęp 23.04.2022]
  3. Prośba nauczyciela, żeby dzieci jeszcze raz posłuchały fragmentu utworu, tym razem z zamkniętymi oczami. Po wysłuchaniu muzyki, nauczyciel zadaje dzieciom pytania o ich wrażenia:
    - Jaka była muzyką, której wysłuchaliście: raczej wesoła, czy raczej smutna? [raczej smutna]
    - Raczej wolna, czy raczej szybka? [dość szybka]
    - Czy wiecie, że ten utwór muzyczny Fryderyk napisał jak był dzieckiem, takim jak wy? A co wy najbardziej lubicie robić? (ok. 2 min.)
  4. Wykonanie przez dzieci interaktywnych ćwiczeń: nr 1 [Instrumenty – połącz w pary: <https://wordwall.net/pl/resource/31921383>] (ok 3 min.); nr 2 [Dzieciństwo Fryderyka Chopina – anagram: <https://wordwall.net/pl/resource/31921530>] (ok. 5 min.); nr 3 [Dzieciństwo Fryderyka Chopina – labirynt: <https://wordwall.net/pl/resource/31921990> (ok. 5 min.); nr 4 [Dzieciństwo Fryderyka Chopina – samolot: <https://wordwall.net/pl/resource/31922420>] (ok. 5 min.) [dostęp 26.04.2022]
  5. Prezentacja przez nauczyciela zdjęcia najslynniejszego pomnika F. Chopina , który znajduje się w Warszawie, z informacją, że WIELKI Fryderyk wciąż jest otaczany szacunkiem i miłością Polaków. Wyrazem tych uczuć jest wspaniały pomnik kompozytora znajdujący się w parku w Łazienkach Królewskich w Warszawie [Załącznik 3, fotografia pomnika F. Chopina]; (ok. 1 min.)
  6. Prośba nauczyciela, by dzieci pokolorowały: na fragmencie klawiatury – TYLKO czarne klawisze fortepianu. [Załącznik 1, kolorowanka konturowa 1];

różnymi kolorami nutki wokół klucza wiolinowego. [Załącznik 2, kolorowanka konturowa 2]. (ok. 6 min.)

EWALUACJA ZAJĘĆ (ćwiczenie wykonywane na zakończenie każdego zajęcia)

1. Na zakończenie każdego zajęcia, nauczyciel prosi, żeby dzieci dokończyły zdanie (metoda zdań niedokończonych):

Dziś na zajęciach najtrudniejsze dla mnie było ....

Dziś, na zajęciach, najłatwiejsze dla mnie było .... (ok. 2 min.)

2. Zakończenie zajęć, pożegnanie dzieci.

Opracowanie: Katarzyna Ziomek

BIBLIOGRAFIA:

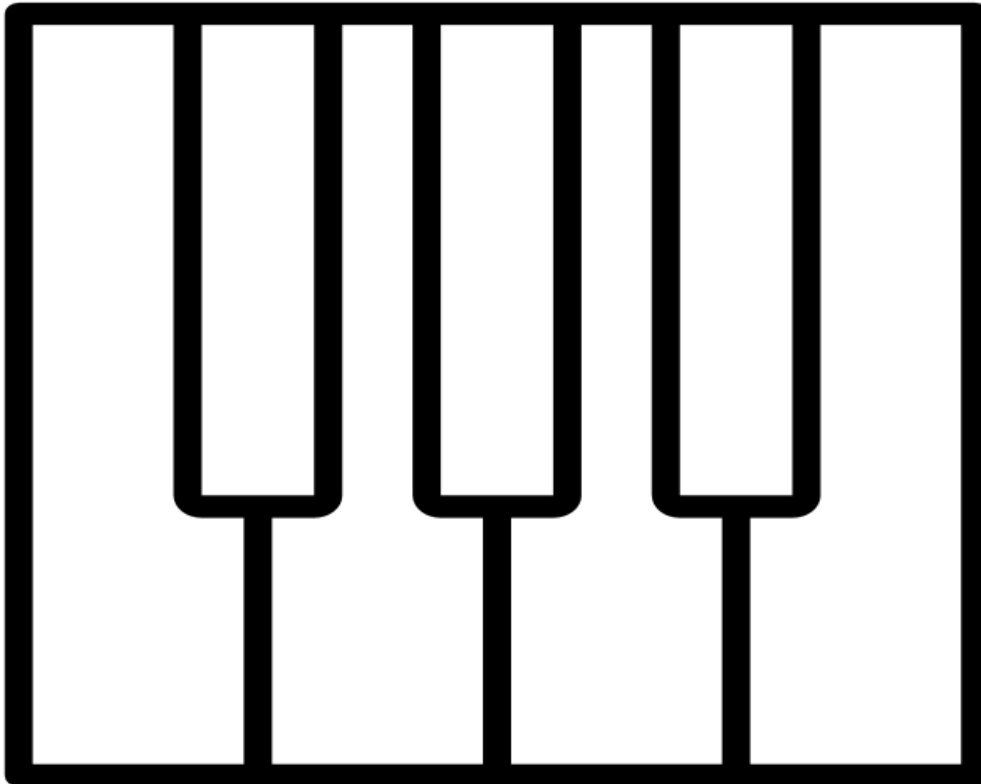
- Ćwiczenia interaktywne – opracowanie własne, opublikowane na stronach:
1/ Instrumenty – połącz w pary: <https://wordwall.net/pl/resource/31921383>
[dostęp:29.04.2022]
2/ Dzieciństwo Fryderyka Chopina - anagram:
<https://wordwall.net/pl/resource/31921530> [dostęp:29.04.2022]
3/ Dzieciństwo Fryderyka Chopina – labirynt:
<https://wordwall.net/pl/resource/31921990> [dostęp:29.04.2022]
4/ Dzieciństwo Fryderyka Chopina – samolot:
<https://wordwall.net/pl/resource/31922420> [dostęp:29.04.2022]
- Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, Zał. Nr 2,
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20170000356/O/D20170356.pdf> [dostęp:29.04.2022]

Załączniki:

Załącznik 1: Zdjęcie 1

Format rysunku A4 wydrukować (układ strony: poziomo) i przekazać dzieciom do pokolorowania ilustrację fragmentu klawiatury fortepianowej.

Zdjęcie 1 Rysunek fragmentu klawiatury fortepianowej. Źródło: opracowanie własne.

Załącznik 2: Zdjęcie 2

Format rysunku A4 wydrukować (układ strony: poziomo) i przekazać dzieciom do pokolorowania ilustrację muzycznego klucza wiolinowego z nutami.

Zdjęcie 2 Muzyczny klucz wiolinowy z nutami. Źródło: opracowanie własne.

Załącznik 3: Zdjęcie 3

Format A4, wydrukować i zaprezentować uczniom

Zdjęcie 3 Zdjęcie pomnika Fryderyka Chopina w Łazienkach Królewskich w Warszawie. Źródło: opracowanie własne.